COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 14.2.2020
COM(2020) 56 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene

(1) INTRODUCERE

Regulamentul (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene[1] (denumit în continuare „regulamentul") a introdus un cadru comun pentru colectarea, compilarea, transmiterea și evaluarea conturilor economice de mediu europene. Articolul 10 din regulament prevede următoarele:

> *Până la 31 decembrie 2013 și ulterior din trei în trei ani, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentului regulament. În raportul respectiv se evaluează în special calitatea datelor transmise, metodele de colectare a datelor, sarcina administrativă a statelor membre și a unităților de respondenți, precum și fezabilitatea și eficacitatea statisticilor respective.*

Acesta este al treilea raport prin care se îndeplinește această obligație. Rapoartele anterioare au fost publicate în 2016[2] și 2013[3]. Prezentul raport privind punerea în aplicare acoperă perioada cuprinsă între 2016 și 2018.

(2) CONTURILE ECONOMICE DE MEDIU

Prin Pactul ecologic european se reiterează angajamentul Comisiei de a aborda provocările legate de mediu și climă[4]. Comisia se angajează să înscrie decisiv Uniunea Europeană pe o nouă traiectorie de creștere durabilă și favorabilă incluziunii, protejând și consolidând totodată capitalul natural al UE. În temeiul Pactului ecologic, UE are ca obiective:

- sporirea nivelului de ambiție al UE în materie de climă în vederea atingerii neutralității climatice până în 2050;
- furnizarea de energie curată;
- realizarea unei economii circulare;
- realizarea de construcții într-un mod eficient din punctul de vedere al energiei și al utilizării resurselor;
- atingerea obiectivelor privind reducerea poluării la zero și un mediu fără substanțe toxice;
- conservarea și refacerea ecosistemelor și a biodiversității;

1 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:02011R0691-20140616

2 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1478531808092&uri=CELEX:52016DC0663

3 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:52013DC0864

4 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640&qid=1579964070610&from=EN

- asigurarea unui sistem alimentar durabil și sănătos;
- promovarea mobilității durabile și inteligente.

Asigurarea unei „tranziții echitabile” către neutralitate climatică și finanțarea tranziției sunt elemente-cheie care trebuie să fie integrate în toate politicile. Pactul ecologic european face parte integrantă din strategia Comisiei de a pune în aplicare Agenda 2030 și obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU.

Conturile economice de mediu sau, pe scurt, „conturile de mediu” reprezintă un cadru informațional multifuncțional robust, care abordează aspectele privind durabilitatea ale comportamentului nostru economic. Statisticile economice obișnuite, cum ar fi conturile naționale, care stau la baza PIB-ului, nu iau în considerare aspectele de mediu în producție, consum, investiții sau finanțare. Conturile de mediu permit integrarea aspectelor economice și de mediu pentru a completa această imagine.

Caracteristica principală a conturilor de mediu este *integrarea*. Este vizată atât integrarea aspectelor economice și de mediu, cât și integrarea într-un sistem robust de conturi economice a unei serii de aspecte tematice principale legate de mediu, cum ar fi (i) energia, impozitarea și emisiile atmosferice; (ii) extracția de materii și deșeurile; și (iii) cheltuielile și investițiile publice și private. Această integrare permite dezvoltarea de seturi coerente de indicatori și contribuie la identificarea unor posibile sinergii și echilibre între politicile sectoriale. Conturile de mediu facilitează acest lucru din motivele specificate mai jos.

- Acestea generează seturi coerente de indicatori care sunt legați unul de celălalt într-un context economic și de mediu cuprinzător și consecvent. În mod corespunzător, conturile sunt utile pentru cadrele de evaluare legate de principalele componente ale capitalului natural (aer, apă, sol și biodiversitate) și deservesc teme multidimensionale, transversale, cum ar fi progresul înregistrat în direcția atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă sau a realizării unei economii circulare;
- Acestea asigură structura și sporesc posibilitățile de analiză. Informațiile sunt organizate pentru a exploata sinergiile de la nivelul diferitelor domenii tematice individuale. Acest lucru permite analize ale rentabilității, modelarea de scenarii și formularea unor previziuni. Conturile permit alocarea de emisii sau utilizarea de resurse pentru importuri, exporturi, consum și investiții, precum și calcularea indicatorilor bazați pe amprenta de mediu utilizând tehnici de tip intrări-ieșiri. Alte aplicații includ măsurarea contribuției resurselor naturale și a energiei la creșterea economică (contabilitatea creșterii, analiza de descompunere).

Abordarea contabilă este utilă deoarece permite generarea de informații de înaltă calitate (și anume, prin integrarea de date-sursă și combinarea acestora în estimări fiabile) și reutilizarea datelor disponibile astfel încât să se limiteze sarcina administrativă asupra întreprinderilor și cetățenilor.

La nivel european, conturile de mediu *europene* reflectă dimensiunea supranațională a problemelor de mediu și asigură o abordare și o acoperire sistematice la nivelul statelor membre și temelor de mediu care permit evaluări și comparații în materie de politici între statele membre.

Conturile de mediu europene se bazează pe Sistemul standard internațional de conturi economice și de mediu 2012 – Cadrul central (SEEA CF)[5]. Acest standard a fost produs și publicat sub auspiciile Organizației Națiunilor Unite, Comisiei Europene (Eurostat), Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), Fondului Monetar Internațional și Grupului Băncii Mondiale.

Regulamentul instituie conturile economice de mediu europene. Regulamentul are relevanță pentru SEE[6]. Acesta structurează conturile în module, creând inițial trei module (anexele I-III la regulament), după cum urmează:

- **Conturile referitoare la emisiile atmosferice**: emisiile în atmosferă de șase gaze cu efect de seră (inclusiv CO_2 și CO_2 provenind din biomasă utilizată drept combustibil), precum și de șapte poluanți atmosferici (inclusiv amoniac și particule fine de praf), defalcate pe 64 de ramuri industriale emitente, plus gospodăriile.
- **Taxele referitoare la mediu, în funcție de activitatea economică**: taxe referitoare la mediu aferente unui număr de patru grupe ample: energie, transporturi, poluare și resurse, defalcate pe 64 de ramuri industriale plătitoare, alături de gospodării și de consumatorii nerezidenți.
- **Conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică**: valorile intrărilor fizice în economie, ale acumulării de materiale în economie și ale ieșirilor în alte economii sau înapoi în mediu.

Începând din 2013, a fost impusă obligația de a furniza date Comisiei (Eurostat) în temeiul anexelor I-III.

În 2014, au fost adăugate trei module suplimentare (anexele IV-VI)[7], după cum urmează:

- **Conturile de cheltuieli pentru protecția mediului**: cheltuielile efectuate de unități economice în scopul protecției mediului.
- **Conturile referitoare la sectorul bunurilor și serviciilor de mediu:** ieșiri, valoare adăugată și exporturi de bunuri și servicii concepute și produse în mod specific pentru protecția mediului sau gestionarea resurselor. Sunt raportate și date privind ocuparea forței de muncă în aceste activități.
- **Conturile referitoare la fluxurile fizice de energie**: fluxurile de energie dinspre mediu spre economie (extracția surselor naturale de energie), în cadrul economiei (producție și utilizarea produselor energetice), precum și dinspre economie spre mediu (eliminarea reziduurilor energetice).

Începând din 2017, a fost impusă o obligație de a furniza date Comisiei (Eurostat) în temeiul anexelor IV-VI.

---

5 http://unstats.un.org/unsd/envaccounting/seea.asp

6 Acoperă Norvegia și Islanda. Liechtenstein beneficiază de o derogare completă. Acordul bilateral statistic al Elveției cu Uniunea Europeană include regulamentul începând din decembrie 2019.

7 Regulamentul (UE) nr. 538/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene.

În octombrie 2019, Curtea de Conturi Europeană a publicat Raportul special nr. 16/2019 privind conturile economice de mediu europene[8]. Curtea a examinat dacă Comisia a reușit să instituie, să gestioneze și să utilizeze în mod adecvat conturile de mediu. Curtea a concluzionat că conturile de mediu constituie o sursă importantă de date pentru monitorizarea și evaluarea politicilor de mediu, cum ar fi cel de Al șaptelea program de acțiune pentru mediu, precum și pentru evaluarea progresului înregistrat în direcția atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite. Curtea a formulat trei recomandări referitoare la (i) cadrul strategic pentru conturile de mediu, (ii) relevanța pentru elaborarea politicilor de mediu și (iii) actualitatea datelor. Deși unele dintre recomandări corespund cu activitățile în curs de derulare ale Comisiei (Eurostat) și ale statelor membre, raportul Curții va implica eforturi suplimentare.

(3) ACTIVITĂȚI DE LA ÎNTOCMIREA ULTIMULUI RAPORT

CADRU JURIDIC

Nu au existat acte juridice noi legate de regulament de la ultimul raport privind punerea în aplicare din 2016.

METODE DE COLECTARE A DATELOR ȘI SARCINA ADMINISTRATIVĂ

Conturile economice de mediu nu necesită, în general, colectarea de date noi. În schimb, majoritatea acestora utilizează datele existente deținute deja de autoritățile naționale, completate cu estimări suplimentare, după caz. Această situație se datorează faptului că acestea colectează date dintr-o gamă amplă de surse, de exemplu, din statistici subiacente privind energia, transporturile, agricultura, cheltuielile publice și impozitarea, precum și din alte surse nestatistice, pe lângă datele provenite din conturile naționale.

Pentru a îndeplini cerințele privind datele prevăzute în regulament, statele membre pot adapta datele existente pentru a le alinia conceptelor din SEEA CF. Acest lucru poate necesita activități specifice din partea institutelor naționale de statistică ale statelor membre. Reutilizarea, de către conturile economice de mediu, a datelor existente înseamnă că sarcina suplimentară de a oferi răspunsuri impusă întreprinderilor și gospodăriilor este menținută la un nivel redus, cu condiția existenței și întreținerii surselor de date. La rândul lor, țările pot alege să organizeze procese specifice de colectare a datelor în scopul conturilor economice de mediu, ceea ce va contribui la îmbunătățirea calității datelor. Un exemplu de astfel de demers îl reprezintă conturile referitoare la sectorul bunurilor și serviciilor de mediu (anexa V la regulament), pentru care unele țări au realizat sondaje specifice care să completeze alte surse de date de care dispuneau. Aceste sondaje au o periodicitate anuală sau multianuală, iar sarcina asupra întreprinderilor este adesea redusă.

Autoritățile naționale (în general, institutele naționale de statistică) desfășoară majoritatea activităților necesare pentru întocmirea conturilor, care presupune prelucrarea datelor existente și îmbunătățirea potențialului analitic al acestora. Volumul mediu de personal necesar pentru compilarea conturilor în cadrul fiecărei autorități naționale este estimat a fi cuprins între patru și șase echivalente normă întreagă pentru cele șase anexe la Regulament. Există diferențe la nivelul statelor membre ca urmare a circumstanțelor acestora, existenței/dimensiunii surselor de date etc. Conturile adaugă o valoare semnificativă datelor de bază și sporesc potențialul de analiză a

[8] https://www.eca.europa.eu/ro/Pages/DocItem.aspx?did=51214

interacțiunilor reciproce dintre temele din anexe, de exemplu, emisiile atmosferice și utilizarea energiei. Mai multe autorități naționale au utilizat studii-pilot (cofinanțate de către Comisia Europeană) pentru a stabili metodele de prelucrare și analiză a datelor.

FEZABILITATE ȘI EFICACITATE

Modulele stabilite în regulament au fost verificate și supuse unor teste-pilot înainte de propunerea, de către Comisie, a unui cadru legislativ, asigurându-se astfel fezabilitatea lor (a se vedea mai jos). Testările au loc în colaborare cu statele membre, astfel încât să se poată beneficia de experiența acestora și pentru a se garanta o înțelegere comună a fezabilității modulelor. În prezent, sunt în curs de desfășurare studii-pilot referitoare la posibile noi module.

Eficacitatea conturilor economice de mediu depinde de doi factori: în primul rând, modul în care informațiile existente pot fi reorganizate într-un cadru comun; și în al doilea rând, modul și măsura în care conturile sunt utilizate.

Cât privește primul punct, conturile referitoare la emisiile atmosferice (anexa I la Regulament) oferă un exemplu al modului de reorganizare a informațiilor existente. Conturile referitoare la emisiile atmosferice utilizează informațiile culese deja pentru inventarele privind emisiile atmosferice impuse în scopul raportării în temeiul Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) și în temeiul Convenției privind poluarea atmosferică transfrontalieră pe distanțe lungi (CLRTAP) a Comisiei Economice pentru Europa a Națiunilor Unite. Ulterior, acestor date le sunt adăugate informații suplimentare pentru a le alinia clasificărilor și conceptelor utilizate în conturile naționale. După aceea, conturile referitoare la emisiile atmosferice pot fi combinate cu tabele intrări-ieșiri pentru a produce amprente de mediu; acestea pot fi utilizate împreună cu conturile naționale pentru a calcula cât de mult contribuie mediul la creșterea economică (analiza de descompunere).

Conturile referitoare la emisiile atmosferice pot fi utilizate, de asemenea, împreună cu conturile de mediu pentru alte domenii, cum ar fi energia sau taxele de mediu. Aceste informații pot fi utilizate pentru cadrele de cauzalitate ce descriu și analizează interacțiunile dintre societate și mediu, precum cadrul „Factori determinanți - presiuni - stare - impact - răspuns” („Driving forces, Pressures, State, Impact and Responses - DPSIR”) adoptat de Agenția Europeană de Mediu.

În ceea ce privește al doilea punct, conturile de mediu reflectă cel de Al șaptelea program de acțiune al UE pentru mediu până în 2020, „O viață bună, în limitele planetei noastre”[9]. Conturile economice de mediu sunt utilizate pentru monitorizarea progresului înregistrat în direcția atingerii obiectivelor de dezvoltare durabilă în contextul UE[10]. Conturile de mediu sunt utilizate, de asemenea, pentru a măsura progresul înregistrat în politicile UE privind economia circulară, întrucât indicatorii bazați pe conturile de mediu fac parte din cadrul de monitorizare al UE pentru

9 http://ec.europa.eu/environment/action-programme/

10 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-statistical-books/-/KS-01-18-656. Exemple de indicatori bazați pe conturile de mediu sunt: „productivitatea resurselor”, „rata de utilizare circulară a materialelor” și „ponderea taxelor referitoare la mediu în totalul veniturilor fiscale”.

economia circulară[11]. Taxele de mediu (anexa II la regulament) sunt utilizate în cadrul studiilor de reformare fiscală în domeniul mediului[12].

CALITATEA DATELOR TRANSMISE DE LA ÎNTOCMIREA ULTIMULUI RAPORT

Regulamentul impune statelor membre, precum și țărilor SEE, să raporteze date către Eurostat[13]. Elveția împreună cu mai multe țări candidate și potențial candidate la statutul de membru al UE raportează, de asemenea, o serie de date în mod voluntar. Prezentul raport privind punerea în aplicare se axează pe primul grup de țări (țări UE/SEE). Eurostat validează datele primite și le pune la dispoziția publicului pe site-ul său web[14], alături de explicațiile tehnice (metadate) și o secțiune specifică[15] cu informații generale.

Marea majoritate a statelor membre raportează în mod constant seturi de date complete în conformitate cu termenele prevăzute în regulament. Un număr mic de state membre au raportat o întârziere, de obicei de câteva zile; doar un singur stat membru a raportat o întârziere mai mare. Aceste întârzieri nu au avut niciun impact practic asupra prelucrării sau diseminării datelor.

Au fost identificate o serie de domenii și elemente specifice cu privire la care țările se confruntă cu dificultăți în asigurarea bunei calități a datelor. Comisia (Eurostat) depune eforturi în continuare, alături de statele membre, în vederea soluționării aspectelor de ordin tehnic. Până când aceste domenii sunt complet soluționate, în vederea reducerii la minimum a pierderii de informații pentru utilizatori din cauza unor astfel de raportări incomplete, Comisia (Eurostat) a completat lacunele din datele furnizate de statele membre și a calculat agregatele UE.

Activitățile desfășurate în perioada cuprinsă între 2016 și 2018 pentru îmbunătățirea calității datelor includ următoarele.

În ceea ce privește conturile care au fost raportate începând din 2013 și în cazul cărora există mai multă experiență, raportul anterior privind punerea în aplicare a identificat deja domenii și elemente specifice cu privire la care țările se confruntă cu dificultăți în asigurarea bunei calități a datelor. Aspectele specificate în raportul anterior privind punerea în aplicare, care în prezent sunt soluționate sau se află în curs de soluționare, sunt descrise mai jos.

---

11 https://ec.europa.eu/eurostat/web/circular-economy/indicators/monitoring-framework . Un exemplu de indicator bazat pe conturile de mediu este „rata de utilizare circulară a materialelor”.

12 https://ec.europa.eu/environment/integration/green_semester/index_en.htm

13 Pentru cele trei noi module, Spania, Franța, Italia și Cipru au beneficiat de derogări în temeiul Deciziei de punere în aplicare (UE) 2016/335 a Comisiei din 7 martie 2016 de acordare a unor derogări de la Regulamentul (UE) nr. 691/2011 privind conturile economice de mediu europene în ceea ce privește Spania, Franța, Italia și Cipru (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016D0335&from=RO).

În plus, la secțiunea 5 punctul 1 din anexa IV la Regulamentul (UE) nr. 691/2011, se acordă o derogare pentru acele coduri NACE pe care statele membre nu sunt obligate să le colecteze în temeiul Regulamentului (CE) nr. 295/2008 privind statisticile structurale de întreprindere.

Islanda a beneficiat de o derogare temporară de la obligația de a raporta datele din anexele IV-VI până în anul 2019, astfel cum se specifică într-o Decizie a Autorității AELS de Supraveghere din 20 octombrie 2015. Liechtenstein beneficiază de o derogare completă de la Regulamentul (UE) nr. 691/2011, astfel cum se specifică în Decizia nr. 98/2012 a Comitetului mixt al SEE din 30 aprilie 2012 de modificare a anexei XXI (Statistică) la Acordul privind SEE (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:22012D0098&qid=1579972503241&from=EN).

14 https://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/data/database

15 http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/overview

- Aspectele soluționate sunt, pentru anexa I (conturi referitoare la emisiile atmosferice): acoperirea emisiilor de gaze fluorurate. Pentru anexa III (conturi referitoare la fluxul de materiale la scară economică): (i) estimări pentru reziduuri de culturi, culturi furajere și biomasă pășunată, extracția de nisip și pietriș (cu orientări și soluții propuse într-un nou manual Eurostat[16] publicat în 2018 și noile statistici Eurostat disponibile privind producția de culturi); (ii) ajustările referitoare la principiul reședinței pentru întreg teritoriul UE.

- Aspectele care se află în curs de soluționare sunt, pentru anexa I: corelarea cu estimările elaborate în vederea respectării obligațiilor de raportare în temeiul CCONUSC și al CLRTAP (soluție în curs pregătire utilizând bazele de date internaționale din domeniul transportului aerian de călători și al transportului rutier cu camionul). Pentru anexa II (taxele de mediu, în funcție de activitatea economică): (i) alocarea veniturilor din taxe nerezidenților s-a îmbunătățit semnificativ, având în vedere că aproape 70 % din țări raportează în prezent informații complete cu privire la acest aspect; (ii) cazurile de date-sursă administrative neadecvate sunt în prezent limitate ca urmare a revizuirilor statisticilor macroeconomice.

Pe lângă abordarea acestor aspecte, calitatea datelor pentru anexele I-III a fost consolidată de la întocmirea raportului privind punerea în aplicare din 2016 prin (i) stabilirea de serii cronologice mai lungi; (ii) eliminarea lacunelor în materie de date; (iii) îmbunătățirea coerenței; (iv) îmbunătățirea procedurilor de validare și de diseminare; și (v) creșterea nivelului de raportare voluntară a variabilelor suplimentare și defalcărilor dincolo de cerințele regulamentului. În plus, datele sunt diseminate mai rapid datorită estimărilor timpurii speciale, bazate pe model, efectuate de către Eurostat, precum și datorită unei livrări mai rapide de către statele membre.

În ceea ce privește anexele IV-VI (respectiv: conturile de cheltuieli pentru protecția mediului, conturile referitoare la sectorul bunurilor și serviciilor de mediu și conturile referitoare la fluxurile fizice de energie), activitățile din perioada 2016-2017 care s-au derulat până la primul termen de raportare de la sfârșitul anului 2017 au inclus lucrări pregătitoare pentru prima colectare obligatorie de date, inclusiv (i) colectări voluntare anuale de date; (ii) orientări ale Comisiei (Eurostat); (iii) elaborarea de manuale; și (iv) furnizarea de instrumente de compilare și asigurarea de cursuri de formare. Începând din anul 2018, formarea a continuat și activitățile s-au axat pe furnizarea de feedbackuri statelor membre privind calitatea datelor furnizate. Grupuri de experți („grupuri operative”) au dezvoltat soluții pentru două aspecte metodologice: (i) alocarea emisiilor din transporturile rutiere pentru clasificarea NACE (vizând în special anexele I și VI) și (ii) actualizarea clasificării activităților economice de mediu (vizând anexele IV și V).

În general, pentru toate anexele I-VI, calitatea datelor s-a îmbunătățit în perioada 2016-2018. Datele statistice pentru anexele I-III furnizate de statele membre în temeiul regulamentului sunt de înaltă calitate. Datele pentru anexele IV-VI indică un nivel mai scăzut de maturitate deoarece raportarea obligatorie a început abia în 2017, adică până la momentul respectiv au existat doar două cicluri de colectare. În plus, anexele IV și V sunt mai complexe decât celelalte anexe și necesită alte categorii de date-sursă. Comisia preconizează că în următorii ani calitatea datelor pentru anexele IV-VI se va îmbunătăți. Încă mai există o serie de domenii care necesită

[16] https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-18-006

îmbunătățiri. Comisia (Eurostat) depune eforturi în continuare, alături de statele membre, în vederea soluționării aspectelor de ordin tehnic. Există o serie de măsuri de îmbunătățire a calității, aflate în curs de aplicare sau planificate, conform secțiunii următoare.

(4) MĂSURI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE

Prezenta secțiune analizează propunerile de introducere a unor noi module pentru conturile economice de mediu și măsurile adoptate pentru îmbunătățirea calității datelor și a metodelor de colectare a acestora, în conformitate cu cerințele articolului 10 din regulament.

Inițiativele prezentate în această secțiune sunt rezultatul a două strategii principale. Prima este strategia de punere în aplicare[17] pentru SEEA CF, care este standardul statistic internațional la care aderă conturile economice de mediu europene. Această strategie de punere în aplicare la nivel mondial recomandă o abordare flexibilă și modulară, pentru a ține cont de diferitele nevoi în materie de politici și de diferitele niveluri de disponibilitate a datelor.

Cea de a doua este strategia europeană pentru conturile de mediu pentru perioada 2019-2023[18]. Aceasta constituie un program de lucru suplimentar convenit de Comisie (Eurostat) și de statele membre, și adoptat în cadrul Comitetului Sistemului Statistic European. Strategia coordonează eforturile la nivel european și pregătește drumul pentru introducerea unor noi module posibile. Obiectivele pentru perioada 2019-2023 sunt:

- continuarea îmbunătățirii calității conturilor de mediu europene actuale, inclusiv a seriilor cronologice lungi și a actualității datelor;
- îmbunătățirea comunicării relevanței și conținutului conturilor de mediu europene, inclusiv a comunicării modulelor de mediu ca un sistem întreg;
- deservirea nevoilor utilizatorilor prin punerea la dispoziție a unor extinderi, aplicații și indicatori suplimentari, inclusiv a amprentei de mediu, pe baza conturilor de mediu europene actuale;
- evaluarea nevoii de a adapta conturile de mediu europene la noi priorități și domenii;
- susținerea celor care produc conturile în statele membre prin resurse financiare, formare, manuale și instrumente de compilare;
- contribuția la continuarea dezvoltării standardelor globale ale SEEA al ONU și a inițiativelor globale, cum ar fi monitorizarea obiectivelor de dezvoltare durabilă.

Strategia europeană pentru conturile de mediu nu împiedică statele membre să dezvolte și alte direcții de activitate, în funcție de circumstanțele naționale, de necesitățile în materie de politici și de resursele disponibile.

PROPUNEREA DE NOI MODULE

[17] http://unstats.un.org/unsd/statcom/doc13/BG-SEEA-Implementation.pdf

[18] https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1798247/6191525/European+Strategy+for+Environmental+Accounts/

Articolul 10 din regulament prevede că prezentul raport de punere în aplicare, dacă este cazul și luând în considerare rezultatele studiilor-pilot, trebuie să fie însoțit de propuneri de noi module într-o serie de domenii specificate[19].

O serie de conturi noi sunt în curs de dezvoltare, inclusiv cele enumerate în articolul 10 din regulament, iar programul de studii-pilot, instituit în temeiul articolului 4 alineatul (2) din regulament, continuă să fie utilizat. În perioada 2016-2018, statele membre au realizat studii-pilot privind conturi pentru ecosisteme, subvenții de mediu și transferuri similare, conturi pentru apă, precum și conturi de cheltuieli pentru gestionarea resurselor.

Pe lângă aceste studii-pilot, au fost realizate alte activități de dezvoltare, conform descrierii de mai jos.

- În ceea ce privește subvențiile de mediu și transferurile similare, Eurostat a desfășurat activități de colectare voluntară a datelor începând din anul 2015. Un număr de 13 state membre au participat până în prezent, însă nu a fost atins încă un număr critic de state membre. Mai recent, o serie de activități privind subvențiile pentru combustibili fosili se află în curs de desfășurare în contextul indicatorilor privind obiectivele de dezvoltare durabilă. Subvențiile de mediu constituie un domeniu mai exigent decât taxele de mediu, dat fiind caracterul mai complex al ținerii evidențelor în statistica finanțelor publice.
- În ceea ce privește conturile pentru ecosisteme, au existat evoluții semnificative determinate de proiectul INCA al Comisiei[20] (etapa 1 fiind finalizată și etapa 2 fiind în curs de desfășurare), care este programat a fi finalizat la sfârșitul anului 2020. Statelor membre nu li se impune să se alăture în această etapă, însă sunt informate permanent și vor putea participa dacă proiectul are succes. Pe lângă INCA, Comisia (Eurostat) a contribuit la lansarea recomandărilor tehnice în vederea susținerii contabilității experimentale referitoare la ecosisteme a SEEA[21] în decembrie 2017 și la revizuirea contabilității experimentale referitoare la ecosisteme a SEEA, programată a fi finalizată până în 2020[22].
- În ceea ce privește conturile pentru apă, Comisia (Eurostat) a desfășurat activități conceptuale privind conturile referitoare la fluxurile fizice de apă, care au fost documentate într-un proiect de manual. Nu a fost lansată colectarea datelor. Comisia (Eurostat) urmărește activitățile Agenției Europene de Mediu în vederea elaborării de conturi pentru apă.
- În ceea ce privește conturile pentru păduri, Comisia (Eurostat) a raționalizat și a simplificat un proces de colectare voluntară a datelor. Experiența din unele state membre participante a arătat că studiile-pilot anterioare nu s-au ridicat la nivelul așteptărilor utilizatorilor și activitățile au fost întrerupte la nivel național, însă în alte state membre cererea este ridicată.

---

19 Trei dintre noile domenii enumerate la articolul 10 au devenit în cele din urmă anexele IV-VI la regulament și, prin urmare, nu sunt susceptibile să se numere printre viitoarele domenii.

20 Sistemul integrat pentru contabilizarea capitalului natural și a serviciilor ecosistemice, a se vedea descrierea proiectului (http://ec.europa.eu/environment/nature/capital_accounting/pdf/KIP-INCA-ScopingPaper.pdf) și raportul final pentru etapa 1 (http://ec.europa.eu/environment/nature/capital_accounting/pdf/KIP_INCA_final_report_phase-1.pdf).

21 https://seea.un.org/sites/seea.un.org/files/technical_recommendations_in_support_of_the_seea_eea_final_white_cover.pdf

22 https://seea.un.org/content/seea-experimental-ecosystem-accounting-revision

Statele membre ar susține dezvoltarea unor noi module, însă într-un ritm mai lent, existând preocupări legate de resursele necesare pentru o elaborare regulată. Modulele care sunt considerate a aduce beneficii maxime la costuri minime sunt cele prevăzute deja de regulament. Celelalte noi module posibile sunt considerate a prezenta în mod proporțional beneficii mai reduse și costuri mai ridicate.

Prioritățile cu privire la relevanță se pot schimba în viitor. Există multe progrese tehnice în curs, de exemplu, volume mari de date, imagini obținute de sateliți (Copernicus) etc. Cererea de informații în vederea elaborării de politici se află în continuă creștere în domenii precum cele legate de obiectivele de dezvoltare durabilă, economia circulară, capitalul natural etc. Strategia anuală privind creșterea durabilă[23] pune un accent sporit pe durabilitatea mediului, inclusiv pe schimbările climatice, ca unul dintre obiectivele sale strategice alături de productivitate, echitate și stabilitate macroeconomică[24]. Comisia va continua să monitorizeze punerea în aplicare a acestui regulament.

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII: ACTIVITĂȚI RECENTE

Îmbunătățirea calității conturilor va continua să fie un element central în următorii ani. Îmbunătățirea calității a fost, de asemenea, un element central al strategiei europene pentru conturile de mediu. Îmbunătățirile în materie de calitate sporesc totodată relevanța și fac posibile câștiguri în materie de eficiență, reducându-se astfel sarcina administrativă. În cele ce urmează sunt prezentate activități actuale și viitoare.

(a) **Furnizarea de granturi pentru studii-pilot și pentru îmbunătățiri ale calității.** Articolul 4 din regulament invită Comisia să stabilească un program de studii-pilot care urmează să fie realizat de statele membre, pe bază de voluntariat. Scopul studiilor este de: (i) a dezvolta metode de raportare și a îmbunătăți calitatea datelor; (ii) a stabili serii cronologice lungi; (iii) a dezvolta metode utilizate pentru prelucrarea datelor și (iv) a testa fezabilitatea introducerii de noi module pentru conturile economice de mediu. Comisia (Eurostat) a cofinanțat studii-pilot în fiecare an (până la 90 % din costuri) și a publicat rezultatele pe site-ul public „Centrul de resurse de comunicare și informare pentru administrații, întreprinderi și cetățeni (CIRCABC)”[25]. Aceste constatări sunt luate în considerare la planificarea îmbunătățirilor calității și la introducerea de noi module pentru conturile economice de mediu.

(b) **Elaborarea de estimări timpurii pentru reducerea timpului de așteptare până când datele devin disponibile.** Conturile de mediu au fost considerate inițial a fi date structurale destul de detaliate, care devin disponibile după întârzieri prelungite. Comisia (Eurostat) și statele membre evaluează dacă conturile de mediu ar putea fi compilate și depuse mai devreme și examinează, de asemenea, moduri de elaborare a unor estimări timpurii pentru câțiva dintre indicatorii principali. Aceste estimări timpurii pot prezenta o marjă de eroare mai ridicată și pot fi mai puțin detaliate decât datele solicitate în temeiul regulamentului, însă ele par să ofere utilizatorilor informații timpurii valoroase.

---

23 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1578392227719&uri=CELEX%3A52019DC0650

24 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019DC0650&qid=1579979817277&from=EN

25 https://circabc.europa.eu/ui/group/b01d2930-990e-44fb-9121-a9a6b00a1283/library/bfd9a826-38e7-4a02-b7d6-89064f903e51?p=1&n=10&sort=modified_DESC

Estimările timpurii permit elaborarea de statistici cu câteva luni mai devreme, fără a spori sarcina administrativă a statelor membre. Au fost înregistrate progrese considerabile în ceea ce privește disponibilitatea mai mare și calitatea estimărilor timpurii. Drept rezultat, Comisia (Eurostat) elaborează în prezent și publică estimări timpurii pentru conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică (anexa III la regulament), la șase luni de la încheierea anului de referință, cu 18 luni mai devreme decât termenul prevăzut în regulament. În mod similar, Comisia (Eurostat) compilează estimări pentru conturi pentru emisii atmosferice (anexa I) la 12 luni de la încheierea perioadei de referință, cu un an mai devreme decât se prevede în regulament. De asemenea, se desfășoară activități pentru a se corela datele colectate privind taxele de mediu (anexa II) cu date din listele naționale ale impozitelor compilate în cadrul programului de transmitere a conturilor naționale al Sistemului european de conturi 2010 (SEC 2010)[26]. Comisia (Eurostat) explorează fezabilitatea și calitatea estimărilor timpurii pentru celelalte module.

(c) **Publicarea de manuale și furnizarea de orientări metodologice.** Aceste publicații de referință permit elaborarea de statistici și ajută statisticienii atât în interiorul, cât și în afara Uniunii Europene. De la ultimul raport privind punerea în aplicare din 2016, Comisia (Eurostat) a publicat următoarele manuale și orientări: (i) Manualul privind sectorul bunurilor și serviciilor de mediu[27] (2016); (ii) Ghidul practic privind sectorul bunurilor și serviciilor de mediu[28] (2016); (iii) Manualul privind conturile de cheltuieli pentru protecția mediului[29] (2017); și (iv) Manualul privind conturile referitoare la fluxul de materiale la scară economică[30] (2018).

(d) **Stabilirea de standarde pentru transmiteri de date și rapoarte privind calitatea.** Vizând o mai mare eficiență și robustețe, între statele membre și Comisie (Eurostat) au fost convenite standarde pentru transmiterea de date. Acestea sunt, la rândul lor, aliniate la standardele globale stabilite de ONU, OCDE și Comisie (Eurostat), permițând crearea de baze de date globale cu informații privind mediul. În plus, rapoartele privind calitatea bazate pe Microsoft Word și Excel sunt eliminate treptat în favoarea rapoartelor independente de softuri brevetate.

(e) **Menținerea clasificărilor.** Comisia (Eurostat) și statele membre mențin și îmbunătățesc două clasificări utilizate pentru anexele IV și V: clasificarea activităților de protecție a mediului și clasificarea activităților de gestionare a resurselor. Aceste clasificări sunt utilizate, de asemenea, în afara Europei.

(f) **Furnizarea de instrumente de compilare a datelor.** Comisia (Eurostat) creează instrumente de compilare a conturilor, disponibile statelor membre și altor țări. De exemplu, Comisia oferă un instrument informatic denumit PEFA-Builder care compilează conturile referitoare la fluxurile fizice de energie (anexa VI la regulament) pe baza statisticilor energetice. De asemenea, Comisia (Eurostat) gestionează liste (clasificări) actualizate ale produselor și activităților necesare pentru compilarea

26 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX:32013R0549

27 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-008

28 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-16-011

29 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-17-004

30 https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-GQ-18-006

conturilor. Comisia (Eurostat) furnizează instrumente de calcul al amprentei de mediu, care măsoară impactul global al actorilor economici (întreprinderi, familii, guvern) asupra mediului atunci când utilizează resursele naturale. Amprentele de mediu se obțin din combinarea conturilor economice de mediu cu alte statistici precum tabelele intrări-ieșiri economice.

(g) **Facilitarea cursurilor de instruire** în contextul Programului european de formare statistică. Comisia organizează anual aproximativ cinci cursuri pe tema conturilor economice de mediu. Materialele utilizate pentru cursurile din trecut sunt publicate pe site-ul CIRCABC[31].

(h) **Promovarea schimbului de experiență între țări.** Comisia (Eurostat) organizează două grupuri de lucru[32] care se reunesc anual pentru a face schimb de experiențe, a identifica cele mai bune practici și a coordona îmbunătățiri. Există, de asemenea, grupuri operative care studiază aspecte metodologice specifice și propun recomandări. Comisia (Eurostat) participă la inițiativele internaționale organizate de OCDE, de Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite și de ONU.

(5) CONCLUZII

Comisia și statele membre continuă să îmbunătățească conturile de mediu europene în temeiul Regulamentului (UE) nr. 691/2011, în special prin:

- consolidarea calității datelor și a eficacității,
- o mai bună comunicare,
- dezvoltarea de indicatori suplimentari pentru a răspunde nevoilor utilizatorilor, precum și
- evaluarea nevoii de a adapta conturile de mediu europene la noi priorități și domenii.

31 https://circabc.europa.eu/w/browse/6ade1ca8-6a06-44bd-bff0-498217d0ec05

32 Grupul de lucru privind conturile de mediu și grupul de lucru privind conturile și statisticile monetare de mediu.